

İslam Düşüncesinde
Savaş Ahlakı

Editörler

Doç. Dr. Osman MUTLUEL
Dr. Öğr. Üyesi Yasin BOSTAN

FCR YAYIN LTD.

Genel Yayın No | General Publication Number: 1472

FCR Sertifika no | Certificate Number: 46550

ISNI: 0000 0004 4657 1968

ROR ID: ror.org/00zznvq98

Eskiyei Yayınları

Yayın No | Publication Number: 275

Kitap Adı: İslam Düşüncesinde Savaş Ahlakı

Book Title (English): Ethics of War in Islamic Thought

ISBN: 978-625-6781-88-7

DOI: doi.org/10.70458/fcr.9786256781887

Editörler | Editors: Osman MUTLUEL | orcid.org/0000-0001-6325-2780

Yasin BOSTAN | orcid.org/0000-0003-1814-3133

Kurum | Institution: Pamukkale Üniversitesi

ROR ID: ror.org/01etz1309

Yayın Türü | Publication Type: Kitap | Edited Book

Yayın Dili | Language: Türkçe | Turkish

Ebat | Dimensions: 13,5 x 21 cm

Baskı Sayısı | Edition: 1

Sayfa Sayısı | Pages: 191

Yayın Tarihi | Publication Date: Aralık | December 2024

Yayın Yeri | Place of Publication: Ankara, Türkiye

Mizanpaj | Layout: FCR

Kapak | Cover Design: Doç. Muhammed Yasir GÖZ

International University of Sarajevo

Baskı ve Cilt | Printing and Binding: NY MATBAACILIK (Sertifika no: 50732)

Konu Kategorisi | Subject Categories

BIC: HPQ | Felsefe: ahlak felsefesi | Philosophy: Ethics & moral philosophy

BISAC: PHI005000 | Felsefe / Ahlak ve Etik | Philosophy / Ethics & Moral Philosophy

THEMA: QDTQ | Ahlak felsefesi | Ethics & moral philosophy

LC: BJ1012 | Ahlak felsefesi | Ethics

Atf Bilgisi | Cite as: Mutluel, Osman (ed.) – Bostan, Yasin (ed.). *İslam Düşüncesinde Savaş Ahlakı*. Ankara: Eskiyei Yayınları, 2024.

© All rights reserved | FCR YAYIN LTD.

Hacı Bayram Mah. Boyacılar Sk. No: 14/1 06050

Altındağ-Ankara/TÜRKİYE • Tel: +90 (312) 310 08 60

www.fcr.com.tr • fcr@fcr.com.tr

İslam Düşüncesinde
Savaş Ahlakı

Editörler

Doç. Dr. Osman MUTLUCEL
Dr. Öğr. Üyesi Yasin BOSTAN

Yazarlar

Prof. Dr. Müfit Selim SARUHAN
Prof. Dr. Hüseyin AKYÜZ
Doç. Dr. M. Fatih YALÇIN
Dr. Öğr. Üyesi Haydar GÜNGÖR
Doç. Dr. İsmet EŞMELİ
Prof. Dr. Kemal GÖZ
Doç. Dr. Sefa ATİK
Doç. Dr. Ali ÖNCÜ

Editörler Hakkında

Doç. Dr. Osman MUTLUEL

1961 Denizli’de doğmuştur. İlk ve orta tahsilini Denizli’de, üniversite eğitimini Erzurum Atatürk Üniversitesi İlahiyat Fakültesinde 1985 yılında tamamlamıştır. 1986 yılından itibaren 2010 yılına kadar Milli Eğitim Bakanlığına Bağlı okullarda öğretmenlik ve idarecilik yapmıştır. Milli Eğitimde çalıştığı yıllarda 1997-1999 yılları arasında Isparta Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Felsefe ve Din Bilimleri Anabilim Dalı İslam Felsefesi Bilim Dalında yapmıştır. Doktorasını ise Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Felsefe ve Din Bilimleri Anabilim Dalı, İslam Felsefesi Bilim Dalında 2008 yılında tamamlamıştır. 2010 Yılında Bolu AİB Üniversitesi Eğitim Fakültesi Felsefe Gurubu Öğretmenliği Bölümünde Yrd. Doç. Olarak göreve başlamış, 2012 yılında aynı üniversitenin İlahiyat Fakültesi Felsefe ve Din Bilimleri Bölümü, İslam Felsefesi Anabilim Dalına geçmiştir. İlahiyat Fakültesinde 2012-2014 yılları arasında Dekan Yardımcılığı görevini yürütmüştür. 2018 yılında Pamukkale Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Felsefe ve Din Bilimleri Bölümü, İslam Felsefesi Anabilim Dalında göreve başlamış olup 2019 yılında aynı bölümde Doçent olmuştur.

Yasin BOSTAN

Yasin Bostan, 1980 yılında Yozgat’ta doğdu. İlk ve Orta Öğrenimini Yozgat’ta Tamamladı. 1997 yılında Yozgat İmam Hatip Lisesi’ni bitirdi. 2003 yılında Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesinden mezun oldu. 2005/2014 yılları arasında Milli Eğitim Bakanlığında ilk ve orta dereceli okullarda öğretmenlik görevi üstlendi. 2014 yılında Pamukkale Üniversitesi İlahiyat Fakültesi İslam Felsefesi Anabilim dalında araştırma görevlisi oldu. Yüksek lisansını “Seyit Hüseyin Nasır’da Çevre ve Tabiat” başlığıyla 2015 yılında Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İslam Felsefesi alanında tamamladı. “İbn Sina ve İbnü’l-Arabi’de Tanrı Kavramı” başlıklı Doktora Tezini 2022 yılında Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İslam Felsefesi ABD. Alanında tamamladı. Halen doktor öğretim üyesi olarak Pamukkale Üniversitesi İlahiyat Fakültesindeki görevine devam etmektedir.

About the Editors

Assoc. Prof. Dr. Osman MUTLUEL

He was born in Denizli in 1961. He completed his primary and secondary education in Denizli and his university education at Erzurum Atatürk University Faculty of Theology in 1985. From 1986 until 2010, he worked as a teacher and administrator in schools affiliated with the Ministry of National Education. During the years he worked in National Education, he worked at the Department of Islamic Philosophy, Department of Philosophy and Religious Sciences, Isparta Suleyman Demirel University, Institute of Social Sciences, between 1997 and 1999. He completed his doctorate in 2008 at Ankara University, Institute of Social Sciences, Department of Philosophy and Religious Sciences, Department of Islamic Philosophy. In 2010, he worked in the Department of Philosophy Group Teaching at Bolu AİB University, Faculty of Education. In 2012, he transferred to the Islamic Philosophy Department of the Faculty of Theology, Department of Philosophy and Religious Sciences, of the same university. He served as Vice Dean at the Faculty of Theology between 2012 and 2014. In 2018, he started working at Pamukkale University Faculty of Theology, Department of Philosophy and Religious Sciences, Department of Islamic Philosophy, and He received an associate professor degree in 2019 and currently works as an Associate Professor at the same university.

Dr. Yasin BOSTAN

Yasin Bostan was born in Yozgat in 1980. He completed his primary and secondary education in Yozgat. In 1997, he graduated from Yozgat Imam Hatip High School. In 2003, he graduated from Ankara University Faculty of Theology. Between 2005 and 2014, he worked as a teacher in primary and secondary schools under the Ministry of National Education. In 2014, he became a research assistant in the Department of Islamic Philosophy at Pamukkale University Faculty of Theology. He completed his master's degree in Islamic Philosophy at Erciyes University Institute of Social Sciences in 2015 with a thesis titled "Environment and Nature in Seyit Hüseyin Nasır". He completed his doctoral thesis titled "The Concept of God in Ibn Sina and Ibnul-Arabi" in 2022 at Ankara University Institute of Social Sciences Department of Islamic Philosophy. He is currently continuing his duties as a doctoral lecturer at Pamukkale University Faculty of Theology.

Kitap Hakkında

İslam Düşüncesinde Savaş Ahlakı

Savaş ve Ahlak kavramları, insanın varoluşunda kendi doğasıyla yüzleşmek zorunda olduğu temel kavramlardır. İnsanlığın bu kavramlara yüklediği anlamların ve uygulamalarının hayati ve yıkıcı sonuçları olduğu bilinmektedir. Bütün insanlık tarihi bu sonuçların ibretlik numuneleriyle doludur. Bu sebeple birçok siyasi düşünce, hukuk ve dini sistem bu kavramları merkeze almış insanlığın esenliği ve selameti için ilkeler ortaya koymuşlardır. Her ne kadar savaşların ortaya çıkışında dini etkilerden söz edilse de asıl olan dinlerin savaşların ahlaki çerçevesini ve dengesini de belirlediğidir. Özellikle Hz. Peygamberin insanlığın huzuru, barışı ve mutluluğu için önemli tavsiyeleri olmuş, o temel değerleri dikkate alarak çocuk, kadın, yaşlı ve yardım görevlilerinin çatışmaya dahil edilmemesini emretmiştir. Öte yandan Hz. Peygamber savaşın bir trajediye dönüştürülmesini ya da orantısız güç kullanımını istememiştir. Örneğin Bedir Savaşında sınırsız yağmalamayı yasaklamış ve esirleri sosyal sorumluluklar içerisinde değerlendirmiştir. Benzer şekilde Mekte'nin fethedildiği gün mağrur bir komutan edasıyla değil mütevazı bir şükürle; bugünün af ve merhamet günü olduğunu, kimsenin muzaffer ve mağlup olmadığını ilan etmiş böylece kazanan tarafın her istediğini yapamaya hakkının olmadığını ortaya koymuştur. Bu çerçeve, genel bir ilke olarak insanın ahlaki olgunluğuna ve yetkinleşmesi için kazanması gereken değerlere işaret eder. Bu ilke ve esasların dışına çıkıldığında Filistin trajedisinde apaçık görüldüğü gibi, insanlık onurunu zedeleyen, insan temel hak ve hürriyetlerini ortadan kaldıran durumlar ve telafisi mümkün olmayan acı ve travmalar ortaya çıkmaktadır.

Anahtar Kelimeler: İslam; İslam Felsefesi; Ahlak; Savaş Ahlakı; İnsan hakları

About the Book

Ethics of War in Islamic Thought

The concepts of War and Ethics are fundamental concepts that humanity must confront in its existence with its own nature. It is known that the meanings and applications that humanity attributes to these concepts have vital and destructive consequences. The entire history of humanity is full of instructive examples of these consequences. For this reason, many political ideologies, legal systems, and religious systems have placed these concepts at the center and have put forward principles for the well-being and safety of humanity. Although religious influences are mentioned in the emergence of wars, what is actually important is that religions also determine the ethical framework and balance of wars. Especially, the Prophet Muhammad had important advice for the peace, tranquility, and happiness of humanity, and he ordered that children, women, the elderly, and aid workers should not be involved in conflicts by considering those fundamental values. On the other hand, the Prophet did not want wars to be turned into tragedies or for disproportionate force to be used. For example, he prohibited unlimited looting in the Battle of Badr and evaluated the prisoners within the framework of social responsibilities. Similarly, on the day Mecca was conquered, he declared with humble gratitude, not with the demeanor of a proud commander, that it was a day of forgiveness and mercy, and that no one was victorious or defeated, thus showing that the winning side did not have the right to do whatever they wanted. This framework, as a general principle, points to the moral maturity of humanity and the values that it must acquire in order to mature. As seen clearly in the tragedy of Palestine, when these principles and fundamentals are violated, situations arise that damage human dignity, eliminate basic human rights and freedoms, and result in irreparable pain and trauma.

Keywords: Islam; Islamic Philosophy; Ethics; War Ethics; Human rights

*Bu kitap,
Dođu Trkistan Arakan ve Gazze'de
řehit edilen masum ve mazlum
erkek kadın ve çocuklara ithaf olunur.*

İÇİNDEKİLER

ÖN SÖZ ----- 13

BİRİNCİ BÖLÜM

ÖNCESİ VE SONRASI İLE SAVAŞ VE AHLAK ÜZERİNE DÜŞÜNCELER

Müfit Selim SARUHAN----- 17

İKİNCİ BÖLÜM

NEBEVİ ÖĞRETİDE HARP AHLAKI

Hüseyin AKYÜZ ----- 45

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

BEDİR GAZVESİ BAĞLAMINDA SAVAŞ AHLAKI

M. Fatih YALÇIN ----- 61

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

SAVAŞ AHLAKI BAĞLAMINDA MEKKE'NİN FETHİ

Haydar GÜNGÖR ----- 73

BEŞİNCİ BÖLÜM

SAVAŞIN DİNSEL GEREKÇELERİ VE SAVAŞ AHLAKI (SEMİTİK DİNLER)

İsmet EŞMELİ ----- 95

ALTINCI BÖLÜM

CELALEDDİN DEVVÂNÎ'DE SİYASETİN VE SAVAŞ AHLAKININ OLUŞUM İLKELERİ

Kemal GÖZ----- 115

YEDİNCİ BÖLÜM

İSLAM SAVAŞ AHLAKI VE SAVAŞ HUKUKU BİLEŞKESİNDE

FİLİSTİN ÇARESİZLİĞİ

Sefa ATİK ----- 135

SEKİZİNCİ BÖLÜM

BULMANIN KEMÂLİNDEN OLMANIN ZEVALİNE

-KENDİYLE SAVAŞMA ADABININ DÖNÜŞÜMÜ-

Ali ÖNCÜ ----- 163

DİZİN----- 189